

VÁCLAV HAVEL: SLOVO O SLOVU

ČERVENEC 1989

PRACOVNÍ LIST

SLOVNÍKOVÉ HESLO

Pokuste se jednoduchými slovy – tak, aby jim rozuměl Váš mladší spolužák či sourozenec – vysvětlit, co to je slovo. Vytvořte krátké slovníkové heslo do dětské encyklopedie.

INTERPERACE UKÁZKY

Pokuste se zodpovědět následující otázky

- Proč autor říká, že je slovo nejvlastnějším zdrojem toho, čím jsme? Co tím myslí?
- Proč autor o slovu říká, že představuje pro člověka zkoušku, lest a test? Pokuste se to vysvětlit.
- Jak si představujete „boj proti pyšným slovům“, ke kterému autor v závěru ukázkou vyzývá?

ZNEUŽÍVÁNÍ SLOV V TOTALITNÍM ČESKOSLOVENSKU

Rozdělte se do skupin po 4, prohlédněte si následující fotografie a pokuste se formulovat, jak československý komunistický režim na příkladu fotografií zneužíval jazyk a slova. Co si pod hesly na transparentech představíte? Jaká byla jejich funkce? Jak na ně asi reagovali obyčejní lidé?





ZNEUŽÍVÁNÍ SLOV V TOTALITNÍCH REŽIMECH SOUČASNOSTI

Přečtěte si začátek rozhovoru s egyptskou spisovatelkou a novinářkou Mansúrou Izz ad-Dín o znásilňování jazyka v její zemi <https://www.respekt.cz/letem-svetem/o-znasilnovani-jazyka> .

- Co si představíte pod pojmy: zničit jazyk, vyprázdnit jazyk, zkorumpovat a znásilnit jazyk?
- Jak se z Vašeho pohledu zachází s jazykem v českém veřejném prostoru?

SLOVO A SOUČASNOST

Podívejte se na [anketu Lidových novin](#) z konce roku 2017 a na [článek](#) o výrazu roku podle Collins English Dictionary, v níž čtenáři hledali slovo charakterizující uplynulý rok. Rozdělte se do skupin po 4 a v každé skupině vymyslete 1 -3 slova, která pro Vás charakterizují uplynulý rok. Ostatním potom svá slova prezentujte. Při jejich prezentaci se zaměřte na to, v jakém kontextu se slova vyskytují, jaký mají skutečný význam i nádech, který v aktuální debatě možná nově získala.

Nejtrefnější výrazy si napište pod sebe a vyvěste na nástěnku jako anketu Vaší třídy.

SLOVO A JÁ

Pracujte se skupinách po čtyřech a pokuste se společně vymyslet alespoň jednu situaci ze svého života, v níž si vědomě dáváte pozor na slova, která slova používáte (v jakém kontextu a s kým). Situaci zpracujte do formy jednoduchého komiksu.
